

EXPUNERE DE MOTIVE

**la proiectul de Lege privind declararea ca municipiu a orașului VULCAN,
județul Hunedoara**

Orașul Vulcan este una dintre cele mai importante și frumoase așezări urbane din Valea Jiului. Situat la poalele munților Vâlcanului, pe cursul mijlociu al Jiului de Vest, orașul se distinge printr-o arhitectură modernă și o puternică dezvoltare economico-socială, fiind unul dintre cele mai mari centre miniere din țară și cea mai mare aglomerare urbană (după municipiul Petroșani) din această zonă.

Vestigiile descoperite aici și, în special, tezaurul de 32 de monede imperiale romane din bronz atestă dezvoltarea pe aceste meleaguri a unor civilizații străvechi din perioada daco-romană.

Pasul Vâlcan a fost mult timp o poartă de intrare dinspre Țara Românească în Transilvania, aici funcționând un punct de vamă care s-a dezvoltat ulterior într-o colonie, în care trăiau și își desfășurau activitatea funcționari vamali și de pază ai punctului de trecere. În jurul acestei colonii, denumită, încă de atunci „Vulcan” s-au dezvoltat și alte așezări: Jiu-Paroșeni și Dealu Babii, actualele localități componente ale orașului.

Localitatea Vulcan este menționată pentru prima dată în anul 1462 sub denumirea Jiu – Vaidei – Vulcan în lucrarea preotului canonic Iacob Radu din Lugoj, intitulată „Istoria Vicariatului greco-catolic al Hațegului”.

Datorită drumului comercial, cunoscut și sub denumirea „Drumul Neamțului” și a punctului vamal existent aici, până la construirea căii ferate Simeria-Petroșani (1868-1870), localitatea Vulcan a fost centrul administrativ și economic al Văii Jiului.

Primele prospecțiuni geologice din zonă au confirmat oficial prezența cărbunelui în anul 1835 iar din anul 1840 începe exploatarea la zi a aflorimentelor de cărbune, cariera de la Valea Plesnitoarei din Vulcan fiind printre primele exploatări la zi din Valea Jiului. Prin săparea puțurilor de la Valea Crividiei și Valea Lupului, după anul 1859, începe exploatarea subterană a cărbunelui la mina Vulcan. Cărbunele extras la Vulcan este utilizat inițial pentru transportul cu locomotiva pe calea ferată și ulterior la Centrala Electrică Vulcan care a fost pusă în funcție în anul 1900.

Dezvoltarea economică a localității a determinat și transformări în plan social astfel ca în anul 1910 populația era de 10.435 locuitori, ajungând în anul 1930 la 14.053 locuitori, pentru ca apoi, după închiderea minei Vulcan, la 8 septembrie 1931 să scadă continuu, ajungând în anul 1941 la sub 10.000 de locuitori.

După al II-lea război mondial, începând cu anul 1949 se redeschide mina Vulcan, iar în anul 1953 începe construirea Centralei Termoelectrice Paroșeni la care în anul 1956 se pune în funcțiune primul turbogenerator de 50 MW, care a fost cel mai mare din țară la acea vreme. În anul 1963 se deschide mina Paroșeni iar în anul 1965 se pune în funcțiune Uzina de Preparare a Cărbunelui Coroiești.

În prezent, orașul Vulcan realizează cea mai mare producție de cărbune din Valea Jiului (900.000 to/an), asigură agentul termic pentru majoritatea localităților din zonă și pulsează în sistemul energetic național cca. 30 MW/zi.

Astăzi orașul Vulcan prezintă elementele și nivelul de dotare și dezvoltare economico-socială care îl recomandă ca pe o așezare urbană de interes deosebit, având o populație de 29787 locuitori (conform datelor provizorii de la recensământul populației și locuințelor desfășurat în luna martie 2002), din care 52% populație activă.

Din punct de vedere al populației și al potențialului economic orașul Vulcan este unul dintre cele mai mari orașe ale țării, depășind chiar multe dintre localitățile care au dobândit statutul de municipiu.

Orașul Vulcan are 320 de locuințe la 1.000 de locuitori. Din totalul locuințelor 92% au instalații de alimentare cu apă și sunt dotate cu instalații sanitare, iar 82% au instalații de încălzire centrală. Gazul metan a fost introdus în bucătăriile a peste 1.500 de apartamente și se află în derulare lucrările pentru restul locuințelor.

În Vulcan funcționează și își au sediul autoritățile administrației publice locale, sedii ale partidelor politice, ale unor sindicate și asociații profesionale și nonguvernamentale. La această dată au început demersurile pentru înființarea Judecătoriei și a Parchetului ce va funcționa pe lângă aceasta.

Educația se realizează prin 7 grădinițe, 6 unități de învățământ gimnazial, un liceu de specialitate și o școală de maiștri.

Serviciile de asistență medicală sunt asigurate într-un spital orășenesc, o policlinică nouă, 4 dispensare urbane și o creșă cu program săptămânal. Numărul de paturi la 1000 de locuitori este de 10,6 iar numărul medicilor la 1000 de locuitori este de 2,3.

În domeniul cultural-sportiv orașul dispune de un cinematograful, un club al copiilor, două cămine culturale, două stadioane omologate, o sală modernă de popice și două săli de sport precum și de un club al sindicatelor dotat cu o sală de spectacole și bibliotecă publică, în cadrul căruia își desfășoară activitatea o fanfară orășenească, 2 formații de muzică ușoară și o formație de muzică populară.

Activitatea de comerț și servicii comerciale este realizată în cadrul a 5 societăți comerciale la care statul este acționar majoritar, 450 de societăți comerciale cu capital privat, 2 piețe agroalimentare, o piață industrială și un târg săptămânal.

Pentru turism și agrement, în localitate sunt peste 150 de locuri de cazare în motelul Oana și cabanele Brazi, Căprișoara și Pasul Vâlcău.

În oraș funcționează o filială a Agenției județene de ocupare a forței de muncă, Administrația finanțelor publice, o filială a Băncii Comerciale Române, o unitate C.E.C. și două unități de asigurări.

Localitatea Vulcan este străbătută de calea ferată Petroșani-Lupeni, de drumul național 66 A, de drumuri județene și comunale. Are stație C.F.R., poștă și centrală telefonică digitală. Din lungimea totală a străzilor, 66% sunt străzi modernizate, 85% sunt străzi cu rețele de distribuție a apei potabile, 61% au rețele de canalizare și 74% dispun de rețele cu hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor.

Localitatea Vulcan este racordată la stațiile de epurare existente pe axul colector vestic al Văii Jiului, ce se află în administrarea Regiei Autonome a Apei Valea Jiului și are amenajat un depozit de deșeuri cu acces asigurat.

Localitatea Vulcan are trei parcuri și multiple scuaruri care asigură 16 mp zonă verde pentru fiecare locuitor.

Activitatea de cult se desfășoară în 5 biserici ortodoxe, o biserică reformată, o catedrală romano-catolică și 6 lăcașe ale altor culte religioase.

În domeniul ordinii publice, în localitate există o unitate de poliție și o grupă de gardieni publici.

Suprafața orașului este de 8262 ha , din care 4.442 ha sunt terenuri agricole, în marea lor majoritate pășuni, dispunând astfel de condiții favorabile creșterii animalelor.

Așa cum rezultă din datele prezentate mai sus, orașul Vulcan este una din așezările mari și importante ale țării, care prin dezvoltarea sa economică, socială și urbanistică reprezintă o modernă și puternică aglomerare urbană.

În conformitate cu prevederile art. 3 , alin. (1) din Legea nr. 351/2002 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV - a – Rețeaua de localități , populația a fost consultată în legătură cu trecerea localității Vulcan de la rangul III la rangul II (municipiu) în cadrul referendumului local organizat în data de 15.09.2002. Din cele 24823 persoane înscrise pe listele electorale au participat la vot 14709 (59%) , iar din acestea 14222, respectiv 96% au răspuns "DA" .

Pentru considerentele de mai sus, propun spre dezbaterea Parlamentului proiectul de lege pentru declararea ca municipiu a orașului Vulcan.

Inițiator,

Ioan Rus

Deputat PSD de Hunedoara

